

Državni izpitni center

M 1 6 1 6 4 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 2. junij 2016

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tramvaj Poželenje ♦ Tennessee Williams tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eugene O'Neill ♦ Arthur Miller ♦ Edward Albee ♦ Ed Bullins ♦ Ben Henley ♦ Sam Shepard ♦ David Mamet ... 	Za vsak pravilen podatek 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	6	Uvodne didaskalije zajemajo: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ime avtorja, ♦ naslov, ♦ seznam oseb, ♦ moto, ♦ prve podatke o kraju in času dogajanja. ♦ Naslov besedila je ime tramvaja, s katerim pripotuje Blanche na Elizejske poljane, medtem ko prestopi na Pokopališča in izstopi na šesti postaji. 	Za vsak podatek 1 točka, skupaj do 5. Za razlago naslova 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Besedilo je sestavljeno iz 11 prizorov. Priloženo dramsko besedilo je iz 1. prizora in spada v ekspozicijo dramskega besedila, v uvod ... 	Za navedbo in umestitev do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ ne	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Naslovljen je samo en prizor, in sicer Pokeraška noč (3. prizor). V didaskalijah avtor eksplicitno označi kričečo nočno bleščavo, ki naj bi bila kot na eni od Van Goghovih slik, na kateri upodablja biljardnico ponoči. 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V 1. prizoru (odlomek A) se Blanche Du Bois, kot zadnja lastnica aristokratske plantaže Belle Rêve, nazadnje učiteljica angleščine v gimnaziji, preseli k noseči sestri Stelli in njenemu možu Stanleyju Kowalskemu v predmestje New Orleansa. Ne prenese preprostosti in skromnosti okolja, v katero je prišla, in takoj začne krasiti stanovanje. Poteguje se za Stellino naklonjenost ter hoče očrniti in izriniti primitivnega in surovega Stanleyja, ki ji ne ostane dolžan. Stanleyja zanima, kaj je s posestvom Belle Rêve, in se sklicuje na Napoleonov kodeks. Blanche spozna Stanleyjevega prijatelja Mitcha, s katerim gre na zmenek. Mitch jo zaradi govoric (nepriemno erotično življenje v hotelu Flamingu v mestu Laurel in razmerje s sedemnajstletnikom, zaradi katerega so jo odpustili iz gimnazije), ki z vso silovitostjo bruhnejo na plano, želi na njen rojstni dan izkoristiti, a Blanche ga grobo odkloni in 	

		nažene. Stella gre rodit, Blanche ostane sama in konflikt s Stanleyjem pripelje do vrelišča. Sledi 10. prizor, ki je odlomek B.	
--	--	---	--

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ Dramatikovo eksplicitno označevanje dramske osebe.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	2	♦ Tako v odlomku A kot v odlomku B brez sramu slači srajco pred Blanche, v odlomku B ga Blanche celo opomni, naj zagrne zaveso. V odlomku B si Stanley obleče svileno pižamo, ki jo je nosil na poročno noč, in v tem oblačilu ostane do konca prizora. V obeh prizorih se obnaša naduto in vzvišeno.	Za primerjavo odrskega dogajanja do 2 točki.
	3	♦ Tako v odlomku A kot v odlomku B Stanley seže po pijači in njegov smisel za robati humor je povezan s pijačo. V odlomku A takoj, ko vstopi, poišče steklenico z viskijem. Ko dvigne steklenico proti svetlobi, opazi, da ga kar nekaj manjka. Blanche viski odkloni, ker pravi, da redko prime za kozarec, in Stanley odgovori robato humorno: "Eni ga redko primejo, se jih pa rado prime." V odlomku B išče odpirач za pivo, ki ga je prinesel s sabo v papirnati vrečki. Ker ga ne najde, nasloni zamašek na rob mize in udarja po njem. Medtem pa mimogrede pripoveduje robato humorno o svojem bratrancu, ki je znal odpirati steklenice z zobmi.	Za primerjavo odrskega dogajanja do 3 točke.
	1	♦ V smislu dramske napetosti je Stanleyjevo robato duhovičenje "o živem odpirачu" v odlomku B zaviralni moment pred dramskim spopadom.	Za pravilni odgovor 1 točka.
Skupaj	6		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	3	♦ Č ♦ Utemeljitev: Stanley skozi dramsko besedilo stopnjuje, vedno bolj izraža svoje lastnosti do zadnjega dejanja – posilstva.	Za izbiro 1 točka. Za utemeljitev do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ izmislek Blanche o telegramu Shepa Hunleighta	
	1	♦ Pogloblja dramsko dogajanje.	
	2	♦ Utemeljitev: Stanley lovi Blanche pri izjavah, jo s tem stisne v kot.	Za utemeljitev do 2 točki.
	1	♦ posilstvo	Za dogodek, ki sledi, 1 točka.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	6	♦ Npr. Blanche pravi, da je kultivirana ženska, inteligentna in vzgojena. Prav nobeno njeno dejanje skozi dramsko besedilo ne ruši te njene podobe. Je ujetnica teh lastnosti. Je kultivirana, saj takoj začne preurejati stanovanje, kulturne dobrine ji veliko pomenijo. Je inteligentna, saj se v konkretnem dramskem dogajanju ne prepušča svojim strastem (npr. v prizoru z mladeničem, ki pobira denar za časopis Večernico). Je vzgojena, kar dokazuje s svojim vljudnim obnašanjem skozi celotno dramo tudi takrat, ko jo protagonisti stisnejo v kot.	Za določitev samooznačitev do 3 točke, za njihovo utemeljitev do 3 točke. (Možnih je več odgovorov, tudi ta, da ne izpolnjuje svojih samooznačitev.)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	3	♦ Freudova teza je, da je umetnost beg pred resničnostjo. Blanche vseskozi živi v nekem umišljenem svetu (ureja stanovanje, zastira luči, preoblači se v dragocena oblačila, sanjari o Shepu Huntleighu ...), s čimer želi zakriti resničnost, ki se je zaveda, vendar od nje beži, jo poskuša potlačiti.	Za tezo 1 točka. Za utemeljitev do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	3	♦ Oba položaja sta neke vrste alegorija na propad socialno-družbenega sistema, alegorija propada ameriškega Juga na eni strani in propad ruskega plemstva na drugi strani. Stari svet, eleganten, vendar pretirano obrnjen vase, mora prepustiti mesto novemu, ki res nima njegove prefinjenosti, zato pa tudi ne njegovih nevrotičnih blokad.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	2	♦ Gospodična Julija in Jean	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	2	♦ Slika 1: Marlon Brando ♦ Slika 2: Karl Malden	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ Karl Malden za stransko vlogo	

Skupno število točk: 55